

31 Οκτωβρίου 2014

Επίσκεψις του Πατριάρχου Αντιοχείας στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ξεχωριστή ευλογία αποτελεί για την Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου η επίσκεψη σ' αυτήν του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αντιοχείας κ. Ιωάννη. Ο Πατριάρχης αφίχθη στο Μοναστήρι περί την 11η πρωινή και αναχώρησε στις 15:30. Στους λόγους του, ο Πατριάρχης αναφέρθηκε στους πολλαπλούς ιστορικούς δεσμούς που παλαιόθεν συνδέουν το παλαιόφατο Πατριαρχείο Αντιοχείας με τη Μονή Βατοπαιδίου. Τον Μακ. Πατριάρχη προσφώνησε ο Καθηγούμενος της Ι. Μονής Πανοσιολ. γ. Εφραίμ. Η προσφώνηση του Ηγουμένου καθώς και πλούσιο φωτογραφικό υλικό από την επίσκεψη παρατίθενται κατωτέρω.

Ευχόμενοι στον Μακ. Ποιμενάρχη της πιο πολύπαθης σήμερα περιοχής του πλανήτη μας, η Παναγία Παραμυθία και οι Άγιοι της Ι. Μονής να σκεπάζουν τα βήματά του και να παρηγορούν το ταλαιπωρημένο και διωκόμενο ποίμνιό του.

Προσφώνηση

του Καθηγούμενου της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Αρχιμ. Εφραίμ, κατά την επίσκεψη

του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αντιοχείας κ.κ. Ιωάννου

Παρασκευή 18/31 Οκτωβρίου 2014

Αγιώτατε,

Σεβασμιώτατε εκπρόσωπε του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, Άγιε Μιλήτου,

Σεβασμιώτατοι Αρχιερείς,

Κύριε Διοικητά του Αγίου Όρους,

Πατέρες και αδελφοί,

Με πολλή χαρά και ιδιαίτερη συγκίνηση σας υποδεχόμεθα σήμερα στην Μονή μας. Είναι ακόμα νωπές οι μνήμες μας, αν και έχει περάσει περίπου ενάμισι έτος, από την επίσκεψη της Αγίας Ζώνης στην Ρωσία, του σημαντικότερου κειμηλίου της

Μονής μας.

Η Αγία Ζώνη παρέμεινε στη Ρωσία για 40 ημέρες. Σ' αυτό το διάστημα περιφέρθηκε σε 15 πόλεις όπου πολλοί πιστοί μπόρεσαν να την προσκυνήσουν και ενισχυθούν πνευματικά. Η προσέλευση των πιστών ήταν τόσο μεγάλη, ώστε έκτοτε να χαρακτηριστεί ως η μεγαλύτερη ειρηνική συγκέντρωση λαού του 20ού και 21ου αιώνα παγκοσμίως. Σχεδόν τέσσερα εκατομμύρια άνθρωποι προσκύνησαν την Αγία Ζώνη, που πολλοί από αυτούς περίμεναν στην σειρά πάνω από 17 ώρες.

Πολλά θαύματα έγιναν κατά την περιοδεία της Αγίας Ζώνης, αλλά και συνεχίζουν να γίνονται και ιδιαίτερα θαύματα τεκνοποίησης. Μάλιστα σε μερικές περιοχές η Αγία Ζώνη συνέβαλε στην ύφεση του δημογραφικού προβλήματος – τα στατιστικά δείχνουν μία ανεξήγητη αύξηση των γεννήσεων.

Θυμάμαι, Αγιώτατε, ότι κατά το τέλος της περιοδείας της Αγίας Ζώνης στην Μόσχα είχατε δηλώσει χαρακτηριστικά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης: «Γίναμε μάρτυρες της μεγάλης δύναμης του ρωσικού ορθόδοξου λαού». Όντως η δύναμη της Εκκλησίας είναι μεγάλη ακόμη και στις ημέρες μας, και η Εκκλησία της Ρωσίας ως η πολυπληθέστερη έχει μία μεγάλη ισχύ και επιρροή σήμερα σε όλο τον κόσμο.

Δεν θα λησμονήσουμε και την άμετρη συμπαράστασή σας στην πρόσφατη δοκιμασία μας, για την οποία σας είμαστε ευγνώμονες.

Η σύνδεση αυτή, της Μονής μας με την Ρωσία, που έγινε με την Αγία Ζώνη, αλλά και τώρα με την επίσκεψή Σας στην Μονή, είναι η αιτία να ανανεωθούν οι παλαιότερες ιστορικές σχέσεις.

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, η Ρωσία βοήθησε επανειλημμένα την Μονή Βατοπαιδίου αλλά και όλο το Άγιον Όρος του οποίου την πνευματική δικαιοδοσία έχει το Πάνσεπτο Οικουμενικό μας Πατριαρχείο. Σ' αυτό πολύ συνετέλεσε τόσο η παρουσία του Βατοπαιδινού μοναχού, Οσίου Μαξίμου του Γραικού τον 16ο αιώνα καθώς και άλλων φωτισμένων λογίων αγιορειτών πατέρων κατά διαφόρους καιρούς στην ρωσική επικράτεια.

Ο Όσιος Μάξιμος ο Γραικός ως εξέχουσα μορφή λογίου και εναρέτου Αγιορείτου μοναχού, κατόπιν αιτήσεως του Μεγάλου Ηγεμόνα Βασιλείου Γ' και του Μητροπολίτου Μόσχας Βαρλαάμ, αλλά πρωτίστως με την ευλογία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, συνεχίζει με την παρουσία του στην Ρωσία το μεταφραστικό έργο των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, γενόμενος έτσι ένας από τους φωτιστές του ρωσικού λαού.

Στο αρχείο της Μονής μας σώζεται χειρόγραφο στα σλαβονικά με ομιλίες του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου που μεταφράστηκε από τον Άγιο Μάξιμο τον Γραικό και γράφτηκε από τον μαθητή του Σιλβανό στην Λαύρα του Αγίου Σεργίου το 1524. Επίσης, σώζεται η εικόνα της Παναγίας την οποία δώρησε ο Μέγας Ηγεμών Βασίλειος Γ΄ προς τον μοναχό Νεόφυτο, Προηγούμενο της Μονής Βατοπαιδίου, ο οποίος συνόδευσε τον Όσιο Μάξιμο στην Ρωσία το έτος 1517.

Τον 17ο αιώνα σε μία περιοδεία του στην Ρωσία ο πρώην Οικουμενικός Πατριάρχης Άγιος Αθανάσιος Πατελάρος, πρώτος κτήτορας του Κελλίου του Αγίου Αντωνίου, της μετέπειτα Σκήτης του Αγίου Ανδρέου εκοιμήθη εν Κυρίω στην πόλη Χαρκώφ. Το άγιο λείψανό του σώζεται άφθορο, αγιαζοντας και στηρίζοντας με την παρουσία του τον ρωσικό λαό.

Το 1771 μεταβαίνει στην Ρωσία, μετά την αποτυχία της εξεγέρσεως του Ελληνικού λαού υπό την ηγεσία του Ρώσου Ναυάρχου Ορλώφ, για να αποφύγει το μένος των Τούρκων, ο πρώην Οικουμενικός Πατριάρχης Σεραφείμ ο Β΄, ο και δεύτερος κτήτωρ του ανωτέρου Κελλίου του Αγίου Αντωνίου. Ο Πατριάρχης Σεραφείμ έχαιρε της προσωπικής εκτιμήσεως και προστασίας της αυτοκράτειρας της Ρωσίας Ελισάβετ. Εκοιμήθη στην Ρωσία περί το 1776.

Στη δεκαετία του 80 του 18^{ου} αιώνα ο Ευγένιος Βούλγαρης, ο και χρηματίσας Σχολάρχης της περιφήμου Αθωνιάδος Ακαδημίας, μετά την αποχώρησή του από την Αθωνιάδα μεταβαίνει μαζί με τον εξίσου λόγιο μαθητή του Νικηφόρο Θεοτόκη στην Ρωσία. Εκεί υπό την εύνοια της αυτοκράτειρας Αικατερίνης Β΄ αναπτύσσουν τα θεολογικά γράμματα. Κατόπιν εκλέχθησαν μητροπολίτες Χερσώνος. Στο Σκευοφυλάκιο της Μονής σώζεται το ωμοφόριο του Νικηφόρου Θεοτόκη, δώρο της Αικατερίνης Β΄.

Τον 18ο αιώνα ο Άγιος Ιγνάτιος ο Βατοπαιδινός, επίσκοπος και ιδρυτής της Μαριουπόλεως συνοδεύει το διωκόμενο ποίμνιό του από την τούρκικη Κριμαία στην Ρωσική αυτοκρατορία για να αποφύγει τις δοκιμασίες της τουρκικής δουλείας. Αφού ποιήμανε για αρκετά χρόνια το ποίμνιό του στην νέα του πατρίδα, εκοιμήθη εν Κυρίω αφήνοντας το άγιο του λείψανο προς αγιασμό του Ρωσικού λαού.

Το 1826 ο Τσάρος Αλέξανδρος ο Α΄ επιβραβεύει τον Ειρηνουπόλεως και Βατοπαιδίου Γρηγόριο, ο οποίος ήταν έξαρχος της Μονής στα υπό ρωσική κατοχή μετόχια της Βεσσαραβίας για την φιλανθρωπική και πνευματική του προσφορά στους εκεί πιστούς.

Από το 1890 μέχρι και το 1932 ζουν στην Μόσχα ως ηγούμενοι του Πατριαρχικού

Μετοχίου του Αγίου Σεργίου οι λόγιοι και ενάρετοι ιερομόναχοι Ιάκωβος Δημόπουλος και ο ανεψιός του Βασίλειος, θρέμματα και αναστήματα της Μονής Βατοπαιδίου. Ο πατήρ Ιάκωβος έχαιρε ιδιαιτέρας εκτιμήσεως του τελευταίου Τσάρου της Ρωσίας Νικολάου. Παρέστη στην ενθρόνιση του τσάρου Νικολάου ως πατριαρχικός εκπρόσωπος.

Στο Σκευοφυλάκιο της Μονής σώζεται ολόχρυσος επιστήθιος σταυρός με την υπογραφή του τσάρου Νικολάου του Β', καθώς και 4 χρυσούφαντες ιερατικές στολές και 3 διακονικές, δώρο του τσάρου κατά την ημέρα των γάμων του και της ενθρονίσεώς του προς τον Προηγούμενο Ιάκωβο Δημόπουλο Βατοπαιδινό.

Στον εσωνάρθηκα του Καθολικού της Μονής μας σώζονται οι φορητές εικόνες του Χριστού και της Παναγίας, δώρο του τσάρου της Ρωσίας Μεγάλου Πέτρου του έτους 1690.

Μεταξύ πολλών αμφίων ρωσικής προελεύσεως τα οποία διαφυλάσσονται στο Σκευοφυλάκιο της Μονής πρέπει να σημειώσουμε το επιτραχήλιο, δώρο του τσάρου της Ρωσίας Θεοδώρου Ιβάνοβιτς του έτους 1585, καθώς δε και τα χρυσοκέντητα λάβαρα της Αυτοκρατορίας Αικατερίνης της Β'.

Στο Εικονοφυλάκειο της Μονής διασώζεται ένας πολύ μεγάλος αριθμός εικόνων γύρω στις 1.500 ρωσικής προελεύσεως ξεκινώντας από τον 16ο αιώνα. Θεωρείται μία από τις πλουσιότερες συλλογές ρωσικών εικόνων εκτός Ρωσίας. Αυτό δείχνει την πνευματική σχέση Ρωσίας και Μονής Βατοπαιδίου.

Αρκετά αργυρά σκεύη και λειψανοθήκες έχουν κατασκευαστεί στην Μόσχα είτε με δωρεές Ελλήνων η Ρώσων πιστών όπως π.χ. α) η λειψανοθήκη της Τιμίας Ζώνης του έτους 1818, β) οι πλαϊνοί επάργυροι πολυέλαιοι του Καθολικού, δωρεά των κατοίκων της νήσου Σαντορίνης του 1830, γ) οι επίχρυσες αργυρές επενδύσεις των εικόνων του τέμπλου του Καθολικού της Μονής, του 1857 διά επιστασίας του ιερομονάχου Θεοδωρήτου Βατοπαιδινού.

Στο αρχείο της Μονής μας διασώζονται χρυσόβουλα των Τσάρων Θεοδώρου Ιβάνοβιτς (1632), Αλεξίου Μιχαήλοβιτς (1653-6), Ιωάννου Αλεξέγεβιτς (1680) και Μεγάλου Πέτρου (1688), οι οποίοι χαρίζουν χρηματικές δωρεές στην Μονή για τις ποικίλες ανάγκες της η ζητούν η επιτρέπουν περιοδείες αγίων λειψάνων στην Ρωσική επικράτεια.

Στην Μονή διαφυλάσσεται ένας πολύ μεγάλος αριθμός ρωσικών εγγράφων του 19ου αιώνα που αφορούν την Σκήτη του Αγίου Ανδρέου.

Το έτος 1842 η Μονή Βατοπαιδίου παραχωρεί το βατοπαιδινό κελλί του Αγίου

Αντωνίου σε Ρώσους μοναχούς, ενώ το 1849 με την έγκριση του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την συγκατάθεση της Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους και της Μονής, μετατρέπεται από κελλί σε Σκήτη με τις ενέργειες και την παρουσία του Ρώσου Πρίγκηπος και Προξένου στην Κωνσταντινούπολη Ανδρέου Μουράβιεφ.

Στο Σκευοφυλάκιο της Μονής μας σώζονται μία χρυσοκέντητη στολή του Ανδρέου Μουράβιεφ και ένα αρχιερατικό εγκόλπιο. Αμφότερα είναι δώρα του ιδίου του πρίγκηπος στη Μονή: το πρώτο κατά την εν Αγίω Όρει επίσκεψή του, και το δεύτερο προς τον Μητροπολίτη πρώην Αδριανουπόλεως Γρηγόριο, εφησυχάζοντα τότε στην Μονή μας και ο οποίος εκπροσώπησε το Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Μονή στην τελετή της μετατροπής από κελλί σε Σκήτη.

Σίγουρα είναι και άλλες πολλές οι ιστορικές μαρτυρίες που φανερώνουν την σχέση της Μονής μας με την Ρωσία. Αυτό που μπορούμε να επισημάνουμε είναι, ότι ήταν δεδομένη η μεταξύ των Βατοπαιδινών Πατέρων και του Ρωσικού κλήρου και λαού, κοινωνία και ενότητα.

Ζούμε σε μία εποχή που ο παγκοσμιοποιημένος και εκκοσμικευμένος τρόπος ζωής απειλεί και επηρεάζει ακόμη και την ζωή της Εκκλησίας. Οι αξίες αμφισβητούνται, οι παντός είδους κρίσεις πληθαίνουν και αυξάνονται. Είναι καιρός που επιβάλλεται η ενότητα της Ορθοδοξίας, ώστε να φανεί το μεγαλείο της ως η πραγματική αποκάλυψη του Θεού και ο αυθεντικός τρόπος ζωής για τον κάθε άνθρωπο. Είναι καιρός που πρέπει η Ορθοδοξία να προβάλλει την αληθινή παγκοσμιότητά της και νομίζουμε ότι σε αυτό μπορείτε να συμβάλετε εσείς Αγιώτατε, ως Προκαθήμενος της πολυπληθέστερης Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Επιτρέψτε Αγιώτατε, να ευχηθούμε, το τετράημερο αυτό προσκύνημά σας στο Άγιον Όρος να αποβεί πνευματικά ωφέλιμο τόσο για εσάς όσο και για την τιμία συνοδεία σας και εποικοδομητικό από κάθε άποψη.

Χριστός Ανέστη!

Περισσότερα: vatopedi.gr